

Македонски Железници Транспорт АД, СКОПЈЕ

Финансиски извештаи за годината што
завршува на 31 декември 2019 година
и

**Извештај на независните
ревизори**

Содржина	Страна
ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИТЕ РЕВИЗОРИ	1
ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ	
- Извештај за финансиска состојба	7
- Извештај за сеопфатна добивка	8
- Извештај за промените во капиталот	9
- Извештај за паричните текови	10
- Белешки кон финансиските извештаи	11
- Прилози	

До:
Раководството и Акционерот на
„Македонски Железници Транспорт“ АД, Скопје

Извештај на независните ревизори

Ние извршивме ревизија на придружните финансиски извештаи на „Македонски Железници Транспорт“ АД, Скопје (во понатамошниот текст „Друштвото„), составени од Извештај за финансиска состојба на ден 31 декември 2019 година и Извештај за сеопфатна добивка, Извештај за промените во капиталот и Извештај за паричните текови за годината што тогаш заврши, како и преглед на значајните сметководствени политики и други објаснувачки белешки.

Одговорност на Раководството за финансиските извештаи

Раководството е одговорно за изготвување и објективно презентирање на овие финансиски извештаи во согласност со сметководствените стандарди прифатени во Република Македонија, како и за воспоставување на таква внатрешна контрола која Раководството утврдува дека е неопходна за да овозможи изготвување на финансиски извештаи кои се ослободени од материјално погрешно прикажување како резултат на измама или грешка.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да изразиме мислење за овие финансиски извештаи врз основа на извршената ревизија. Ние ја извршивме ревизијата во согласност со ревизорските стандарди прифатени во Република Македонија¹. Забави прашањата опишани во пасусот „Основа за воздржување од давање мислење“, ние не бевме во можност да прибавиме достатни и соодветни ревизорски докази како основа за нашето ревизорско мислење.

¹ Меѓународни стандарди за ревизија („МСР“) издадени од страна на Одборот за меѓународни стандарди за ревизија и уверување („ОМСРУ“), кои стапија на сила на 15 декември 2009 година, преведени и објавени во Службен весник на Република Македонија број 79 од 2010 година

Извештај на независните ревизори (продолжува)

Основа за воздржување од давање мислење

Како што е објавено во Белешка 5 кон придружните финансиски извештаи, нето евидентираната вредност на недвижностите, постројките и опремата на Друштвото со состојба на 31 декември 2019 година изнесува 2.038.595 илјади Денари. Прифатената сметководствена политика опишана во Белешка 2.7 кон овие финансиски извештаи, бара Друштвото на крајот на секој пресметковен период, да направи проценка на можното оштетување на недвижностите, постројките и опремата и доколку се идентификувани такви случаи, на ниво на т.н. единици кои генерираат парични текови, да ја утврди и евидентира веднаш како оштетување разликата помеѓу евидентираната и употребната или нето продажната вредност. Врз основа на спроведените ревизорски процедури ние не стекнавме достатни и соодветни ревизорски докази дека ваквата проценка е извршена на датумот на известување. Освен тоа, поради природата и комплексноста на овие средства, ние не бевме во состојба да направиме таква сопствена проценка и со разумна сигурност да го утврдиме износот на потребните корекции на евидентираната вредност на недвижностите, постројките и опремата на датумот на известување.

Дополнително, врз основа на спроведените процедури констатиравме дека на датумот на известување 31 декември 2019 година, Друштвото нема извршено целосно усогласување на регистарот на основни средства и сметководствената евиденција на недвижностите - градежни објекти вклучително и станбениот и деловниот простор со податоците според имотните листови од Катастарот на недвижности. Како резултат на тоа, не бевме во состојба да стекнеме разумно уверување во однос на комплетноста и точноста како и правата и обврските на евидентираните недвижности на Друштвото со состојба на 31 декември 2019 година.

Како што е објавено во Белешка 9 кон придружните финансиски извештаи, со состојба на 31 декември 2019 година, Друштвото има евидентирано гудвил на износ од 7.322.422 илјади Денари (2018: исто). Гудвилот е иницијално признаен во текот на 2007 година во постапката на поделба на ЈП Македонски Железници и основањето на Друштвото, како усогласување на разликата помеѓу евидентираниот капитал во Централниот Регистар на Северна Република Македонија и проценетата вредност на капиталот добиена од поделбата. Евидентирањето на гудвилот е спроведено врз основа на Извештај изработен од надворешен консултант и одлука на Влада на Република Северна Македонија. Ваквото признавање не е во согласност со сметководствената политика за иницијално признавање на гувил опишана во Белешка 2.6 кон придружните финансиски извештаи, каде истиот е дефиниран како вишок на набавната вредност над учеството на Друштвото во објективната вредност на идентификуваните средства и обврски на подружниците на датумот на стекнување во постапка на деловна комбинација. Соодветно средствата на Друштвото на датумот на известување се преценети, а акумулираните загуби потценети за износот на евидентираниот гудвил.

Извештај на независните ревизори (продолжува)

Како што е објавено во Белешка 12 кон придружните финансиски извештаи, со состојба на 31 декември 2019 година, салдото на побарувањата од купувачи и останати побарувања на Друштвото, нето од резервирањата поради оштетувања, изнесуваат 408.084 илјади Денари. Спроведените ревизорски процедури, вклучувајќи ја и постапката на независна верификација на селектиран дел од салдата на купувачите на Друштвото, не ни овозможи да стекнеме разумно уверување во однос на валидноста и точноста на евидентираниот износ на побарувањата од купувачите и останатите побарувања на Друштвото на датмот на билансирање.

Како што исто така објавено во Белешка 12, со состојба на 31 декември 2019 година салдото на вкупните резервирања од оштетување на побарувањата од купувачи и останати побарувања на Друштвото изнесува 231.581 илјади Денари. Анализата на кредитниот ризик презентирана во рамките на споменатата белешка покажува дека побарувањата од купувачи, класифицирани во категоријата доспеани, а неотпишани, со состојба на 31 декември 2019 година, вклучува побарувања во износ од 152.671 илјади Денари, кои се постари од 1 и повеќе години за кои постои значајно сомневање во можноста за нивна наплата. Друштвото нема признаено во своите финансиски извештаи со состојба на и за годината што заврши на 31 декември 2019 година соодветно резервирање поради оштетување на погоре споменатите побарувања. Следствено, ние не бевме во состојба да стекнеме разумно уверување во однос на соодветноста и доволноста на евидентираниот износ на резервирањето поради оштетување на побарувањата од купувачи на Друштвото со состојба на 31 декември 2019 година.

Како што е објавено во Белешка 12 кон придружните финансиски извештаи, со состојба на 31 декември 2019 година, салдото на побарувањата за повеќе платен данок на додадена вредност изнесува 68.884 илјади Денари. Врз основа на спроведените ревизорски процедури, а согласно евиденцијата на Управата за јавни приходи, идентификувавме дека дека ова побарување изнесува 40.270 илјади денари. Следствено, ефектот од неусогласеноста на побарувањата за повеќе платен данок на додадена вредност изнесува 31.612 илјади денари за кој износ се преценети побарувањата и акумулираните добивки, а потценет резултатот во тековната година.

Како што е објавено во Белешка 16 кон придружните финансиски извештаи, со состојба на 31 декември 2019 година, салдото на обврските кон добавувачи и останати обврски на Друштвото изнесуваат 2.478.351 илјади Денари. Спроведените ревизорски процедури, вклучувајќи ја и постапката на независна верификација на селектиран дел од салдата на обврските на Друштвото, не ни овозможи да стекнеме разумно уверување во однос на валидноста и точноста на евидентираниот износ на обврските кон добавувачи и останатите обврски на Друштвото на датмот на билансирање.

Како што е објавено во Белешка 15 кон придружните финансиски извештаи, со состојба на 31 декември 2019 година, салдото на позајмиците со камата на Друштвото изнесуваат 3.220.324 илјади Денари. Спроведените ревизорски процедури, вклучувајќи ја и постапката на независна верификација на селектиран дел од салдата на позајмиците на Друштвото, не ни овозможи да стекнеме разумно уверување во однос на валидноста и точноста на евидентираниот износ на обврските за позајмиците на Друштвото на датмот на билансирање.

Извештај на независните ревизори (продолжува)

Како што е објавено во Белешка 25 кон придружните финансиски извештаи, согласно склучениот договор за кредит со ЕБОР од октомври 2012 година, Друштвото има превземено обврска, во текот на реализацијата на Проектот финансиран од страна на ЕБОР, да одржи коефициент сооднос за сервисирање на долг не понизок од 1, додека истиот со 31 декември 2019 година изнесува (1,16).

Како што е понатаму објавено во Белешка 25 кон придружните финансиски извештаи, согласно добиените прегледи за судски спорови, со состојба на 31 декември 2019 година, судските постапки покренати против Друштвото изнесуваат 222.742 илјади Денари. На датумот на овие финансиски извештаи, не се евидентирани било какви резервирања од потенцијални загуби по основ на судски спорови и следствено, ние не бевме во состојба со примена на други процедури да го утврдиме ефектот од овие потенцијални загуби. Соодветно, ние не бевме во состојба да стекнеме разумно уверување во однос на соодветноста на признавањето на погоренаведените трошоци, како и евидентираната вредност на обврските со состојба на и за годината што заврши на 31 декември 2019 година.

Како што е објавено во Белешка 2.19 кон придружните финансиски извештаи, Друштвото не извршило актуарска пресметка за утврдување на сегашната вредност на акумулираните права на вработените за отпремнини, согласно барањата на МСС 19 – „Користи за вработените“, туку истите ги евидентира на готовинска основа. Како резултат на тоа, ние не бевме во состојба да се увериме во потенцијалните ефекти врз трошоците за резервирање и пресметаните обврски по наведените основи на датумот на известување.

Воздржување од давање мислење

Поради значајноста на прашањата презентирани во пасусот „Основа за воздржување од давање на мислење“, ние не бевме во можност да прибавиме достатни и соодветни ревизорски докази како основа за изразување на ревизорско мислење. Следствено, ние не изразуваме мислење за финансиските извештаи на „Македонски Железници Транспорт“ АД, Скопје со состојба на и за годината што заврши на 31 декември 2019 година подготвени во согласност со сметководствените стандарди прифатени во Република Македонија.

Извештај на независните ревизори (продолжува)

Нагласок врз прашање

Обрнавме внимание на Извештајот за финансиската состојба на Друштвото каде со состојба на ден 31 декември 2019 година тековните обврски ги надминуваат тековните средства на Друштвото во износ од 3.151.443 илјади Денари (2018: 2.683.249 илјади Денари). Друштвото искажа загуба од работењето во деловната 2019 година во износ од 403.955 илјади Денари (2018: 481.450 илјади Денари) и со состојба на 31 декември 2019 година акумулираните загуби на Друштвото изнесуваат 4.513.844 илјади Денари (2018: 4.351.373 илјади Денари). Овие показатели укажуваат на постоење на материјална неизвесност којашто може да наметне значајно сомневање за способноста на Друштвото да продолжи врз основа на претпоставката за континуитет.

Како што е објавено во Белешка 2.1.1 кон придружните финансиски извештаи, овие финансиски извештаи се подготвени врз основа на претпоставката на неограничен континуитет во деловното работење на Друштвото која се заснова на претпоставката дека средствата и обврските на Друштвото ќе можат да бидат реализирани во нормалниот тек на деловните активности на Друштвото

Способноста на Друштвото да продолжи со своите деловни активности во неограничена иднина ќе зависи пред се од можноста за изнаоѓање на континуирани ивори на финансирање. Имено, дел од приходите во износ од 430.010 илјади денари (2018: 430.000 илјади денари) се субвенции од Министерство за транспорт и врски, како и гаранции по основ на земени кредити од страна на Владата на РСМ. Без ваквата подршка, Друштвото не би било во можност да ги подмирува тековните обврски и континуирано да ги извршува своите активности.

Овие финансиски извештаи не содржат било какви корекции и рекласификации на евидентираниите износи на средствата и обврските кои што би биле неопходни доколку Друштвото не би продолжило со своите деловни активности во неограничена иднина.

Нашето мислење не е модификувано во однос на горното прашање.

Извештај на независните ревизори (продолжува)

Извештај за други правни и регулаторни барања

Раководството на Друштвото е исто така одговорно за изготвување на годишниот извештај за работењето на Друштвото за 2019 година во согласност со член 384 од Законот за трговски друштва. Наша одговорност е да изразиме мислење за конзистентноста на годишниот извештај, со историските финансиски информации објавени во годишната сметка и ревидираните финансиски извештаи на Друштвото со состојба на и за годината која завршува на 31 декември 2019, во согласност со ревизорските стандарди прифатени во Република Македонија², како и во согласност со барањата на член 34, став 1, точка (д) од Законот за Ревизија.

Наше мислење е дека, историските финансиски информации објавени во годишниот извештај за работењето на Друштвото со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2019, се конзистентни, во сите материјални аспекти, со информациите објавени во годишната сметка и ревидираните финансиски извештаи на Друштвото со состојба на и за годината која завршува на 31 декември 2019.

А&БА Групп дооел, Скопје

Овластен ревизор

Бојан Петрески

Управител

Бојан Петрески

3 јули 2020

² Меѓународни стандарди за ревизија („МСР“) издадени од страна на Одборот за меѓународни стандарди за ревизија и уверување („ОМСРУ“), кои стапија на сила на 15 декември 2009 година, преведени и објавени во Службен весник на Република Македонија број 79 од 2010 година

ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКА СОСТОЈБА
За годината која завршува на 31 декември 2019
Во илјади денари

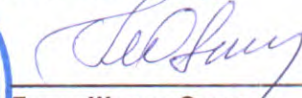
	Белешки	2019	2018
СРЕДСТВА			
Нетековни средства			
Недвижности, постројки и опрема	5	2.038.595	2.219.543
Нематеријални средства	6	866	692
Финансиски средства расположливи за продажба	8	6.900	6.682
Гудвил	9	7.322.422	7.322.422
		9.368.783	9.549.339
Тековни средства			
Финансиски побарувања	10	11.380	859
Залихи	11	385.412	397.610
Побарувања од купувачи и останати побарувања	12	408.084	373.522
Побарувања за данок од добивка		64	64
Парични средства и еквиваленти	13	38.796	117.256
		843.736	889.311
Вкупно средства		10.212.519	10.438.650
КАПИТАЛ И ОБВРСКИ			
Капитал	14		
Акционерски капитал		9.269.172	9.269.172
Акумулирани (загуби)		(4.755.328)	(4.351.373)
Вкупно капитал		4.513.844	4.917.799
Обврски			
Нетековни обврски			
Нетековни позајмици	15	1.703.496	1.948.291
		1.703.496	1.948.291
Тековни обврски			
Тековни позајмици	15	1.516.828	1.212.353
Обврски кон добавувачи и останати обврски	16	2.478.351	2.360.207
		3.995.179	3.572.560
Вкупно обврски		5.698.675	5.520.851
Вкупно капитал и обврски		10.212.519	10.438.650

Белешките претставуваат составен дел на финансиските извештаи

Овие финансиски извештаи се одобрени на 25 февруари 2020 од Управниот одбор на „Македонски Железници Транспорт“ АД, Скопје и потпишани во негово име од:

Г-дин Орхан Муртезани
 Претседател на управен одбор

Г-дин Шенур Османи
 Финансиски директор

ИЗВЕШТАЈ ЗА СЕОПФАТНА ДОБИВКА
За годината која завршува на 31 декември 2019
Во илјади денари

	Белешки	2019	2018
Приходи од продажба	17	853.704	757.921
Приходи од државни субвенции		430.010	430.000
Останати деловни приходи	18	16.742	18.214
Трошоци за користење на жел. инфраструктура		(452.499)	(467.952)
Услуги за одржување	19	(38.109)	(49.646)
Потрошени материјали	20	(201.899)	(149.493)
Трошоци за вработени	21	(498.411)	(495.891)
Депрецијација и амортизација	5,6	(339.489)	(341.095)
Останати деловни трошоци	22	(118.978)	(142.692)
(Загуба) од деловни активности		(348.929)	(440.634)
Финансиски приходи		12.786	8.001
Финансиски (расходи)		(67.812)	(48.817)
Нето финансиски (расходи)	23	(55.026)	(40.816)
(Загуба) пред оданочување		(403.955)	(481.450)
Данок на добивка	24	-	-
Нето (загуба) за годината		(403.955)	(481.450)
Останата сеопфатна добивка		-	-
Вкупна сеопфатна (загуба) за годината		(403.955)	(481.450)

Белешките претставуваат составен дел на финансиските извештаи

ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНИТЕ ВО КАПИТАЛОТ
За годината која завршува на 31 декември 2019
Во илјади денари

	Акционерски капитал	Акумулирана (загуба)	Вкупно
На 01 јануари 2018 година	9.269.172	(3.869.923)	5.399.249
<i>Трансакции со сопствениците</i>	-	-	-
(Загуба) за годината	-	(481.450)	(481.450)
Останата сеопфатна добивка	-	-	-
Вкупна сеопфатна (загуба)	-	(481.450)	(481.450)
На 31 декември 2018 година	9.269.172	(4.351.373)	4.917.799
На 01 јануари 2019 година	9.269.172	(4.351.373)	4.917.799
<i>Трансакции со сопствениците</i>	-	-	-
(Загуба) за годината	-	(403.955)	(403.955)
Останата сеопфатна добивка	-	-	-
Вкупна сеопфатна (загуба)	-	(403.955)	(403.955)
На 31 декември 2019 година	9.269.172	(4.755.328)	4.513.844

Белешките претставуваат составен дел на финансиските извештаи

ИЗВЕШТАЈ ЗА ПАРИЧНИТЕ ТЕКОВИ
За годината која завршува на 31 декември 2019
Во илјади денари

	Белешки	2019	2018
Оперативни активности			
(Загуба) пред оданочување		(403.955)	(481.450)
Исправки за:			
Депрецијација и амортизација	5,6	339.489	341.095
Отпис на ненаплатливи побарувања	22	1.982	18.119
Расход од отпис на залихи	22	558	250
Приходи од отпис на обврски	18	(13.979)	(450)
Вредносно усогласување на финансиски средства расположливи за продажба	8	(218)	(271)
Приходи од камати	23	(259)	(139)
Расходи по камати	23	48.170	40.666
Добивка од работење пред промени во оперативниот капитал		(28.212)	(82.180)
<i>Промени во оперативниот капитал:</i>			
Залихи		11.640	(101.548)
Побарувања од купувачи и останати побарувања		(36.544)	27.146
Обврски кон добавувачи и останати обврски		132.123	103.945
Готовина од оперативни активности		79.007	(52.637)
(Платени) камати		(48.170)	(40.666)
(Платен) данок од добивка		-	-
		30.837	(93.303)
Инвестициони активности			
(Набавка) на недвижности, постројки и опрема		(158.302)	(84.243)
(Набавка) на нематеријални средства		(413)	(426)
Дадени позајмици		(20.737)	(1.670)
Приливи од наплатени позајмици		10.216	1.841
Приливи од камати		259	139
		(168.977)	(84.359)
Финансиски активности			
(Отплата) на позајмици		(282.941)	(294.238)
Приливи од позајмици		342.621	543.997
		59.680	249.759
Нето промени кај паричните средства и еквиваленти		(78.460)	72.097
Парични средства и еквиваленти на почетокот		117.256	45.159
Парични средства и еквиваленти на крајот	13	38.796	117.256

Белешките претставуваат составен дел на финансиските извештаи

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2019

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

1. ОПШТИ ИНФОРМАЦИИ

Акционерското друштво за транспорт Македонски железници Транспорт АД – Скопје (МЖ Транспорт АД – Скопје), со одлука на Владата на Република Македонија, формирано е на 08-05-2007 година. Основач на Друштвото е Владата на Република Македонија.

Структурата на акционерскиот капитал на датумите на известувањ е како што следи:

31 декември 2019 31 декември 2018

Влада на РСМ	100.00%	100.00%
--------------	---------	---------

Фирмата и седиштето на Друштвото, како правен следбеник на ЈП Македонски железници Ц.О. – Скопје, е на улица „Трета македонска бригада“ бб, 1000 Скопје, Република Македонија.

Основната цел на Компанијата е обезбедување на високо-квалитетни транспортни услуги: безбеден, точен, удобен, навремен превоз на патници и стока во внатрешниот и меѓународниот железнички сообраќај. Едновременно, во Компанијата, да се обезбеди поголема продуктивност, искористеност на постоечките ресурси, развој, безбедна и здрава работна средина. МЖ Транспорт АД – Скопје со своите средства нуди транспорт по принцип на одржливост на општествените вредности, а во функција на давање на квалитетни, доверливи, економски и еколошки прифатливи услуги за превоз на патници, стоки и услуги на влека на возови, согласно потребите на заинтересираните страни. Визијата на МЖ Транспорт АД – Скопје е да осигура услови за оптимален развој и интеграција, согласно препораките на УИС и директивите на ЕУ воспоставувајќи, на тој начин, модел на корпоративно управување врз принципи на пазарно работење – на задоволството, од една страна на корисниците на нашите услуги, а од друга и на вработените во Компанијата.

На тој начин, користејќи ја својата местоположба, вкрстување на коридорите 10 и 8, лесно може да се стекнеме со улога на национален лидер во превозот на патници и стока, но едновременно и најпосакуван превозник во соседството.

Бројот на вработени на 31 декември 2019 година изнесува 913 лица (2018 година: 933 лица).

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ

Во продолжение се прикажани основните сметководствени политики употребени при подготовката на овие финансиски извештаи. Овие политики се конзистентно применети на сите прикажани години, освен доколку не е поинаку наведено.

2.1. Основа за подготовка

Овие финансиски извештаи се подготвени во согласност со Законот за трговски друштва (“Службен весник на РМ” бр. 28/2004 ... 06/2017) и Правилникот за водење сметководство (“Службен весник на РМ” бр. 159 од 29 декември 2009 година, бр. 164 од 2010 година и 107 од 2011 година). Според овој Правилник се пропишува водењето сметководство во согласност со Меѓународните стандарди за финансиско известување (МСФИ) вклучувајќи ги и Толкувањата на постојниот комитет за толкување (ПКТ) и Толкувања на Комитетот за толкување на меѓународното финансиско известување утврдени од Одборот за меѓународни сметководствени стандарди (КТМФИ) издадени на 1 јануари 2009 година.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2019

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

Основи за подготовка (продолжува)

Финансиските извештаи се подготвени според концептот на историска вредност освен за финансиските средства расположливи за продажба и финансиските средства и обврски (вклучувајќи и деривативни инструменти), доколку постојат, кои се мерат по објективната вредност. Основите за мерење на секој поединечен вид на средство, обврска, приход и расход се детално опишани во продолжение на оваа Белешка.

Подготовката на овие финансиски извештаи во согласност со МСФИ прифатени и објавени во Република Македонија бара употреба на одредени критични сметководствени проценки. Таа исто така бара Раководството на Друштвото да употребува свои проценки во процесот на примена на сметководствените политики. Подрачјата што вклучуваат повисок степен на проценка или комплексност, или подрачјата во кои претпоставките и проценките се значајни за финансиските извештаи, се обелоденети во Белешка 4: Значајни сметководствени проценки.

Друштвото ја води сметководствената евиденција и подготвува финансиски извештаи во локалната валута – Македонски Денар (МКД или Денар) која претставува функционална и презентациска валута.

Финансиските извештаи се подготвени со состојба на и за годините што завршуваат на 31 декември 2019 и 2018 година. Тековните и споредбените податоци прикажани во овие финансиски извештаи се изразени во илјади Денари, освен доколку не е поинаку наведено. Онаму каде што е неопходно направени се прилагодувања во презентацијата на споредбените податоци со цел истата да одговара на презентацијата на тековните податоци.

2.1.1 Претпоставка за неограничен континуитет во деловното работење

Овие финансиски извештаи се подготвени врз основа на претпоставката за неограничен континуитет во деловното работење на Друштвото која се засновува на претпоставката дека средствата и обврските на Друштвото ќе можат да бидат реализирани во нормалниот тек на деловните активности на Друштвото.

Со состојба на ден 31 декември 2019 година, тековните обврски ги надминуваат тековните средства на Друштвото за износ од 3.151.443 илјади Денари (2018: 2.683.249 илјади Денари). Друштвото искажа загуба од работењето во деловната 2019 година во износ од 403.955 илјади Денари (2018: 481.450 илјади Денари) и со состојба на 31 декември 2019 година акумулираните загуби на Друштвото изнесуваат 4.755.328 илјади Денари (2018: 4.351.373 илјади Денари). Друштвото се потпира на единствениот акционер Владата на Република Северна Македонија за финансиска и останата поддршка и останата поддршка преку превземање на обврските по позајмици со камата во странство како и директни дотации за исполнување на своите обврски кон трети страни. На овој начин Друштвото го финансира дефицитот на парични текови, со цел да овозможи извршување на своите операции, исполнување на своите обврски кон трети страни како што достасуваат и продолжување на своето работење без значајно намалување на своите операции. Без ваквата поддршка Друштвото не би можело да ги подмири своите тековни обврски и континуирано да ги извршува своите активности.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2019

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

Претпоставка за неограничен континуитет во деловното работење (продолжува)

Способноста на Друштвото да продолжи со своите деловни активности во неограничена иднина ќе зависи пред се од можноста за изнаоѓање на континуирани извори на финансирање. Имено, дел од приходите во износ од 430.010 илјади денари (2018: 430.000 илјади денари) се субвенции од Министерство за транспорт и врски, како и гаранции по основ на земени кредити од страна на Владата на РСМ. Без ваквата поддршка, Друштвото не би било во можност да ги подмирува тековните обврски и континуирано да ги извршува своите активности.

Овие финансиски извештаи не ги земаат во предвид корекциите и рекласификациите на евидентирани износи на средствата и обврските кои што би биле неопходни доколку Друштвото не би продолжило со своите деловни активности во неограничена иднина.

2.2. Грешки

Грешки можат да произлезат во однос на признавање, презентирање или обелоденување на елементи од финансиските извештаи. Ентитетот ги корегира материјалните грешки од претходниот период ретроактивно, во првиот сет на финансиски извештаи кои се одобрени за издавање откако тие ќе бидат откриени со повторно прикажување на споредбените износи за претходниот презентиран период во кој настанала грешката.

2.3. Странски валути

Трансакциите деноминирани во странска валута се искажани во Македонски Денари со примена на официјалниот среден курс на денот на трансакцијата. Средствата и обврските деноминирани во странска валута се искажани во Македонски Денари ("Денари") по средниот курс на Народна Банка на Република Македонија на последниот ден од пресметковниот период. Сите добивки и загуби кои произлегуваат од курсните разлики прикажани се во Извештајот за сеопфатната добивка како приходи или расходи од финансирање во периодот на нивното настанување. Средните девизни курсеви кои беа применети за прикажување на позициите на Извештајот за финансиската состојба деноминирани во странска валута, се следните:

	31 декември 2019	31 декември 2018
1 УСД	54,9518 Денари	53,6887 Денари
1 ЕУР	61,4856 Денари	61,4950 Денари
1 ЦХФ	56,5593 Денари	54,7742 Денари

2.4. Недвижности, постројки и опрема

Недвижностите, постројките и опремата се евидентираат по набавна или по претпоставена набавна вредност намалена за акумулираната депрецијација и резервирањето поради оштетување, доколку постои. Набавната вредност вклучува трошоци кои директно се однесуваат на набавката на средствата. Цената на чинење на средствата, изградени во сопствена режија, се состои од трошокот за материјал, директна работна сила и соодветни општи производни трошоци.

Претпоставената набавна вредност претставува ревалоризирана набавна вредност на одредени ставки на недвижностите и опремата кои се ревалоризирани како последица од поделбата на поранешното Јавно Претпријатие Македонски Железници при што почетната вредност на Недвижностите, постројките и опремата е утврдена со извршена проценка на средствата со ефективен датум на 01 Јануари 2007 година датум на основање на Друштвото.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2019

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

Недвижности, постројки и опрема (продолжува)

Последователните набавки се вклучени во евидентираната вредност на средството или се признаваат како посебно средство, соодветно, само кога постои веројатност од прилив на идни економски користи за Друштвото поврзани со ставката и кога трошокот на ставката може разумно да се измери.

Сите други редовни одржувања и поправки се евидентираат како расходи во Извештајот за сеопфатната добивка во текот на периодот во кој се јавуваат.

Не се пресметува депрецијација на земјиштето и инвестициите во тек. Депрецијацијата на останатите ставки на недвижностите и опремата се пресметува пропорционално, со цел, да се распредели набавната или претпоставената набавна вредност до нивните резидуални вредности низ проценетиот век на употреба, како што следи:

Градежни објекти	10-40 години
Постројки и опрема	10 години
Транспортни средства	4-10 години
Останата опрема	4-20 години

Резидуалните вредности на средствата и проценетиот век на употреба се прегледуваат и доколку е потребно се корегираат, на секој датум на известување. Кога евидентираните износи на средството е повисок од неговиот проценет надоместлив износ, тој веднаш се отпишува до неговиот надоместлив износ.

Приходите или расходите поврзани со отуѓувања се одредуваат по пат на споредба на приливите со евидентираните износи. Разликите се вклучени во Извештајот за сеопфатната добивка во периодот кога настануваат.

2.5. Нематеријални средства

Нематеријални средства стекнати од страна на Друштвото, со дефиниран век на употреба, се мерат според набавна вредност намалена за акумулирана амортизација и загуби од оштетување.

Последователните набавки се капитализираат само кога постои веројатност од прилив на идни економски користи за Друштвото поврзани со ставката и кога набавната вредност на ставката може разумно да се измери. Сите останати трошоци се признаваат во добивки или загуби во периодот кога настануваат.

Амортизацијата на нематеријалните средства се пресметува пропорционално во период од пет години.

Софтвер

Трошоците поврзани со развојот или одржувањето на компјутерски софтверски програми се признаваат како трошоци во моментот на нивното настанување. Трошоците директно поврзани со препознатливи и уникатни софтверски производи, контролирани од страна на Друштвото и кои најверојатно ќе создадат економски користи што ќе ги надминат трошоците после една година, се признаваат како нематеријални средства. Трошоците за развој на компјутерски софтвер кои се признаваат како средства се амортизирани користејќи пропорционална метода во текот на период од пет години.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2019

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

2.6. Гудвил

Гудвилот претставува вишок на набавната вредност над учеството на Друштвото во објективната вредност на идентификуваните средства и обврски на подружниците на датумот на стекнување при деловна комбинација. Гудвилот се тестира заради оштетување на годишна основа во однос на единица која генерира готовина и која е поврзана со гудвилот.

Доколку надоместливиот износ на единицата која генерира готовина е помал од износот на вложувањето, загуба поради оштетување на гудвилот треба да се признае како расход во извештајот за сеопфатна добивка. Во случај на отуѓување на подружницата, соодветниот износ на гудвилот кој произлегува од истата се вклучува при определувањето на добивката или загубата од оштетувањето.

2.7. Оштетување на нефинансиските средства

Недвижностите, постројките и опремата, како и нематеријалните средства со дефиниран век на употреба се проверуваат за постоење на можни оштетувања секогаш кога одредени настани или промени на услови укажуваат дека евидентираните износи на средствата не може да се надомести. Секогаш кога евидентираните износи на средствата го надминува нивниот надоместлив износ, се признава загуба од оштетување. Надоместливиот износ претставува повисокиот износ помеѓу нето продажната цена и употребната вредност на средствата. Нето продажната цена е износ кој се добива од продажба на средство во трансакција помеѓу добро известени субјекти, додека употребната вредност е сегашната вредност на проценетите идни готовински приливи што се очекува да произлезат од континуираната употреба на средствата и од нивното отуѓување на крајот од употребниот век. Надоместливите износи се проценуваат за поединечни средства или, ако е тоа неможно, за целата група на средства која генерира готовина.

2.8. Финансиски средства

Друштвото ги класифицира своите финансиски средства во следните категории: финансиски средства по објективна вредност преку добивки и загуби, кредити и побарувања, финансиски средства кои се чуваат до доспевање и финансиски средства расположливи за продажба. Класификацијата зависи од целите за набавка на финансиските средства. Раководството ги класифицира финансиските средства во моментот на нивното првично признавање.

Финансиски средства по објективна вредност преку добивки и загуби

Финансиските средства по објективна вредност преку добивки и загуби се финансиски средства наменети за тргување. Едно финансиско средство се класифицира како средство наменето за тргување доколку се стекнува со цел да се продаде во краток рок. Средствата во оваа категорија се класифицираат како тековни средства. Со состојба на 31 декември 2019 и 2018 година Друштвото нема класифицирано средства во оваа категорија.

Финансиски средства кои се чуваат до доспевање

Вложувања чувани до доспевање се не-деривативни финансиски инструменти со фиксни периоди на отплата и со фиксен период на доспевање кои Друштвото има намера и можност да ги чува до периодот на доспевање. Со состојба на 31 декември 2019 и 2018 година Друштвото нема класифицирано средства во оваа категорија.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2019

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

Финансиски средства (продолжува)

Кредити и побарувања

Кредитите и побарувањата се не-деривативни финансиски средства со фиксни или детерминирани плаќања кои не котираат на активен пазар. Тие се вклучени во тековните средства, освен за оние кои доспеваат во период подолг од 12 месеци од датумот на Извештајот за финансиската состојба. Кредитите и побарувањата на Друштвото на датумот на Извештајот за финансиската состојба се состојат од побарувања од купувачи, дадени позајмици и останати побарувања како и парични средства и еквиваленти.

Финансиски средства расположливи за продажба

Финансиски средства расположливи за продажба се не-деривативи, кои се креирани во оваа категорија или пак не се класифицирани во било која од останатите категории. Тие се вклучени во нетековни средства освен ако раководството нема намера да го отуѓи вложувањето во рок од 12 месеци од датумот на известување.

Признавање и мерење на финансиските средства

Набавките и продажбите на финансиските средства се евидентираат на датумот на трансакцијата - датумот на кој што Друштвото има обврска да го купи или продаде средството. Финансиските средства кои се признаваат според објективна вредност преку добивки или загуби почетно се признаваат според нивната објективна вредност, при што трошоците на трансакциите се признаваат во Извештајот за сеопфатната добивка. Финансиските средства престануваат да се признаваат по истекот на правата за примање на паричните текови од финансиските средства или по нивното пренесување, а Друштвото ги пренело значително сите ризици и користи од сопственоста. Финансиските средства расположливи за продажба и финансиските средства по објективна вредност преку добивки и загуби последователно се евидентирани по нивната објективна вредност. Кредитите и побарувањата се последователно евидентирани по амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна камата. Сите финансиски средства кои не се признаваат според објективна вредност преку добивки и загуби почетно се признаваат по нивната објективна вредност зголемена за трошоците на трансакциите.

Добивките или загубите од промената на објективната вредност на средствата по објективна вредност преку добивки и загуби се вклучуваат во добивки / загуби во периодот кога настануваат. Приходите од дивиденди се признаваат во добивки / загуби како дел од останатите приходи во моментот кога Друштвото има воспоставено право на прилив од дивиденда.

Промените на објективната вредност на монетарните и не-монетарните вложувања класифицирани како расположливи за продажба се признаени во останатата сеопфатна добивка.

Кога хартиите од вредност класифицирани како расположливи за продажба се продаваат или се оштетени, акумулираната корекција на објективната вредност признаена во капиталот се вклучува во извештајот за сеопфатна добивка како добивка или загуба од вложувања во хартии од вредност во периодот на кој се однесуваат. Каматите од средствата расположливи за продажба, пресметани врз основа на ефективната каматна стапка се признаваат во добивки/загуби како финансиски приходи. Приходи од дивиденди од финансиските средства расположливи за продажба се признаваат во добивки / загуби како дел од останатите приходи во моментот кога Друштвото има воспоставено право на прилив од дивиденда.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2019

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

Финансиски средства (продолжува)

Депризнавање на финансиските средства

Финансиските средства престануваат да се признаваат по истекот на правата за примање на паричните текови од финансиските средства или по нивното пренесување, а Друштвото ги пренело значително сите ризици и користи од сопственоста.

Оштетувањето на финансиските средства

а. Средства евидентирани по амортизирана набавна вредност

На секој датум на Извештајот за финансиска состојба, Друштвото проценува дали постои објективен доказ за оштетување на едно финансиско средство или група на финансиски средства. Финансиското средство или групата на финансиски средства, се оштетени, и загуба поради оштетување се евидентира само ако постои објективен доказ за оштетување како резултат на еден или повеќе настани кои се случиле по првичното признавање на средствата и дека настанот има влијание на очекуваните идни парични текови на финансиското средство или групата на финансиски средства кои можат веродостојно да се проценат. Како докази за оштетување може да се земат индикациите дека должникот или групата должници имаат значајни финансиски тешкотии, доцнење при исплата на главница и камата, веројатност дека ќе влезат во стечај или друга реорганизација, и каде што постојат видливи индикации за намалување на идните парични текови како што се промените во економските услови кои кореспондираат со загубата.

За категоријата кредити и побарувања износот на загубата поради оштетување претставува разлика помеѓу евидентираниот износ на средството и сегашната вредност на проценетите идни парични текови дисконтирани со примена на изворната ефективна каматна стапка на финансиското средство. Евидентираниот износ на средството се намалува преку употребата на сметка за резервирање поради оштетување, со истовремено признавање на соодветниот расход поради оштетување во тековните добивки и загуби.

Доколку кредитот или средството кое се чува до доспевање е со променлива каматна стапка, тековната ефективна каматна стапка утврдена според договорот претставува стапката на мерење на било која загуба од оштетување. На пример, Друштвото може да го измери оштетувањето на средството врз основа на објективната вредност на инструментот, користејќи пазарна цена. Доколку во некој последователен период износот на оштетувањето се намали и тоа намалување може објективно да се поврзе со настан кој настанал после признавањето на оштетувањето (како на пример подобрување на кредитниот рејтинг на должникот), претходно признаената загуба се намалува преку тековните добивки или загуби.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2019

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

Финансиски средства (продолжува)

б. Финансиски средства расположливи за продажба

На секој датум на Извештајот за финансиската состојба, Друштвото проценува дали постои објективен доказ за оштетување на едно финансиско средство или група на финансиски средства. За должнички хартии од вредност, Друштвото ги користи критериумите наведени во подточка (а). Кај сопственички хартии од вредност расположливи за продажба, значителното или пролонгирано опаѓање на објективната вредност на хартиите од вредност под нивната набавна вредност претставува индикатор дека средството е оштетено.

Доколку постои таков доказ за финансиските средства расположливи за продажба, кумулативната загуба - измерена како разлика меѓу набавната вредност и тековната објективна вредност, намалена за загубата поради оштетување претходно признаена во Извештајот за финансиската состојба, се отстранува од сеопфатната добивка и се признава како добивка или загуба за периодот. Доколку во некој последователен период објективната вредност на должничките инструменти евидентирани како финансиски средства расположливи за продажба се зголеми и зголемувањето може објективно да се поврзе со некој настан по датумот на евидентирањето на оштетувањето во добивките или загубите, загубата поради оштетување се намалува преку тековните добивки или загуби.

2.9. Пребивање на финансиските инструменти

Финансиските средства и обврски се пребиваат и нето вредноста се презентира во Извештајот за финансиска состојба, кога постои законско извршно право за пребивање на признаените вредности и постои можност да се порамнат на нето основа или пак истовремено да се реализираат средствата и подмират обврските.

2.10. Залихи

Залихите се вреднувани по пониската помеѓу набавната и нето реализационата вредност. Нето реализационата вредност претставува продажна вредност во секојдневниот тек на работата, намалена за трошоците за завршување, маркетинг и дистрибуција. Трошокот на материјалите и резервните делови се утврдува користејќи ја методата на пондериран просек и вклучува трошоци направени за нивна набавка, достава до постоечката локација и состојба на употреба. Трошокот на производите и производството во тек вклучува и соодветен дел на општи трошоци врз основа на нормалниот оперативен капацитет.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2019

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

2.11. Побарувања од купувачи, дадени позајмици и останати побарувања

Побарувања од купувачите претставуваат износи од купувачи за продадени стоки или извршени стоки во нормалниот тек на работењето. Доколку наплатата на побарувањата се очекува за една или помалку од една година (или во временска рамка на еден оперативен циклус доколку е подолг), побарувањата се класифицирани како тековни средства. Доколку не го исполнуваат наведениот услов, истите се класифицираат како не-тековни побарувања.

Овие побарувања и позајмици иницијално се признаваат по нивната објективна вредност и последователно се измерени според нивната амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна каматна стапка, нето од резервирањето поради оштетување. Резервирање поради оштетување се пресметува кога постои објективен доказ дека Друштвото нема да може да ги наплати сите побарувања и позајмици според нивните оригинални услови на плаќања. Значителни финансиски потешкотии на должникот, веројатноста за стечај или финансиско реорганизирање како и пролонгирање или неможност за плаќање претставуваат индикатори дека побарувањата од купувачи се оштетени. Значајните должници се тестираат за оштетување на индивидуална основа. Останатите побарувања со слични карактеристики на кредитен ризик се проценуваат групно.

Износот на резервирањето претставува разлика помеѓу евидентираниот износ на средството и сегашната вредност на проценетите идни парични текови дисконтирани со примена на изворната ефективна каматна стапка на финансиското средство. Средствата со краткорочно доспевање не се дисконтираат. Евидентираниот износ на средството со признавање на поврзаните загуби со признавање на резервирање поради оштетување, со истовремено признавање на соодветниот расход поради оштетување во тековните добивки/загуби. Во случај на ненаплатливост на побарувањето истото се отпишува наспроти неговото резервирање. Последователната наплата на претходно отпишаните износи се признава како тековна добивка.

2.12. Парични средства и еквиваленти

Паричните средства и еквиваленти вклучуваат готовина во благајна, депозити по видување во банки и други краткорочни високоликвидни вложувања кои доспеваат во периоди не подолги од 3 месеци од датумот на стекнување.

2.13. Капитал, резерви и акумулирани добивки/загуби

(а) Акционерски капитал

Акционерскиот капитал ја претставува номиналната вредност на емитираните акции.

(б) Трошоци поврзани со емисија на акции

Трошоците поврзани со емисија на нови акции, опции или стекнувањето на деловна активност се презентирани како намалување, нето од данокот, на приливите од емисиите.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2019

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

Капитал, резерви и акумулирани добивки/загуби (продолжува)

(в) Сопствени акции

Кога Друштвото откупува свој акционерски капитал, платените надомести се одземаат од вкупниот акционерски капитал како сопствени акции се додека истите не се отуѓат. Кога таквите акции последователно се продаваат, примените надомести се вклучуваат во акционерскиот капитал.

(г) Акумулирани (загуби)

Акумулираните (загуби) ги вклучуваат загубите од тековниот и претходните периоди.

(д) Дивиденди

Дивидендите се признаваат во капиталот во периодот во кој што се одобрени од страна на сопствениците на Друштвото.

2.14. Финансиски обврски

Финансиските обврски се класифицираат во согласност со суштината на договорниот аранжман. Сите финансиски обврски на Друштвото на датумите на известување се класифицирани во категоријата останати финансиски обврски по амортизирана набавнавредност. Овие финансиски обврски се состојат од обврски спрема добавувачи и останати обврски и позајмици.

Обврски кон добавувачи и останати обврски

Обврските кон добавувачи се обврски за плаќање за стоки или услуги кои се стекнати во нормалниот тек на работењето. Обврските се евидентираат како тековни доколку плаќањето на истите се изврши во рок една година или помалку од една година (или во временска рамка на еден оперативен циклус доколку е подолг). Доколку не го исполнуваат наведениот услов, истите се класифицираат како не-тековни обврски. Обврските кон добавувачи се евидентирани по нивната објективна вредност и последователно се измерени според нивната амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна каматна стапка.

Позајмици

Позајмиците иницијално се евидентирани според нивната објективна вредност, намалена за трошоците на трансакција. Последователно, позајмиците се евидентираат според нивната амортизирана набавна вредност; разликите помеѓу примањата (намалени за трошоците на трансакцијата) и надоместливиот износ се признаваат во Извештајот за сеопфатната добивка за времетраењето на позајмиците, користејќи го методот на ефективна каматна стапка. Надоместоците кои се плаќаат за воспоставување на кредитни линии се признаваат како трошок за трансакцијата на позајмицата доколку постои веројатност дека дел или целата линија ќе се повлече.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2019

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

Финансиски обврски (продолжува)

Во овој случај, надоместокот се одложува до моментот на повлекувањето. Доколку не постои доказ дека ќе се повлече одреден дел или сите кредитни линии, надоместокот се капитализира како однапред извршени плаќања за ликвидност и се амортизира за периодот на аранжманот. Позајмиците се класифицирани како тековни обврски освен доколку Друштвото има безусловно право за подмирување на обврската за најмалку 12 месеци по датумот на Извештајот за финансиската состојба.

2.15. Трошоци за позајмување

Општите и посебните трошоци за позајмици директно поврзани со стекнување, изградба или производство на квалификувани средства, кои претставуваат средства за кои е потребен значителен период на време да се подготват за нивната наменска употреба или продажба, се додаваат на набавната вредност на тие средства, до моментот кога средствата се значително подготвени за нивната наменска употреба или продажба.

Приходите од вложувања стекнати од привремена инвестиција на специфични обврски по кредити каде се очекуваат трошоците за квалификувани средства се одземаат од трошоците за позајмување кои можат да се квалификуваат за капитализација.

Сите останати трошоци за позајмици се признаени во добивки или загубите во периодот во кој настанале.

2.16. Наем

Друштвото признава постоење на договор за наем врз основа на суштината на договорот во зависност од тоа дали исполнувањето на договорот зависи од употребата на специфичното средство или средства или договорот пренесува право за употреба на средството.

Друштвото како закупец

Финансиски наем е тековен закуп на средство кој на Друштвото суштински му ги пренесува ризиците и бенефитите поврзани за сопственоста на предметот на наем. Закупените средства се капитализираат во моментот на отпочнувањето на наемот по нивната објективна вредност или ако е пониска, тогаш по сегашната вредност на минималните наем плаќања. Плаќањата по основ на наем се распределени помеѓу финансиските давачки и намалувањето на наем обврските со цел да се постигне константна каматна стапка за останатиот износ на обврската. Финансиските давачки се наплаќаат директно од приходот. Капитализираните средства за наем се амортизираат според пократкиот од проценетиот работен век на средството или според наем периодот, ако не постои реална сигурност дека Друштвото ќе стекне сопственост над средството до крајот на наем периодот.

Исплатите на оперативен наем се признаваат како трошок на пропорционална основа во текот на наем периодот. Поврзаните трошоци како што се трошоци за одржување и осигурување се признаваат во периодот на нивното настанување.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2019

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

Наем (продолжува)

Друштвото како закуподавач

Наемот каде Друштвото како закуподавач суштински ги задржува сите ризици и бенефити од сопственоста на средството се класифицира како оперативен наем. Иницијалните директни трошоци кои се јавуваат при договорите за оперативен наем во Извештајот за финансиската состојба се презентираат како одложени трошоци и се признаваат како добивки / загуби во текот на наем периодот на иста основа како приход од наемнини. Непредвидените наемнини се признаваат како приход во периодот во кои се јавиле. Однапред платените наемнини се признаваат како одложен приход.

2.17. Тековен и одложен данок на добивка

Трошокот за данок на добивка за известувачкиот период претставува збир на тековниот и одложениот данок на добивка.

Тековен данок на добивка

Основа за пресметка и плаќање на тековниот данок на добивка по стапка од 10% претставува добивката пред оданочување утврдена во Извештајот за сеопфатна добивка, коригирана за одредени помалку искажани приходи и непризнаени трошоци за даночни цели, даночниот кредит како и други даночни ослободувања. Правните субјекти можат да ги употребат даночните загуби утврдени во тековниот период било за надомест на платениот данок во рамки на одреден период за надомест или пак за намалување или елиминирање на даночната обврска за наредните периоди.

Одложен данок на добивка

Одложен данок на добивка се евидентира во целост, користејќи ја методата на обврска, за времените разлики кои се јавуваат помеѓу даночната основа на средствата и обврските и износите по кои истите се евидентирани за целите на финансиското известување. При утврдување на одложениот даночен трошок се користат тековните важечки даночни стапки.

Одложениот даночен трошок се задолжува или одобрува во Извештајот за сеопфатната добивка, освен доколку се однесува на ставки кои директно го задолжуваат или одобруваат капиталот, во кој случај одложениот данок се евидентира исто така во капиталот.

Одложените даночни средства се признаваат во обем во кој постои веројатност за искористување на времените разлики наспроти идната расположлива оданочива добивка. Со состојба на 31 декември 2019 и 2018 година Друштвото нема евидентирано одложени даночни обврски односно средства.

2.18. Надомести за вработените

Придонеси за пензиско осигурување

Друштвото има пензиски планови согласно домашната регулатива за социјално осигурување според која плаќа придонеси за пензиско осигурување на своите вработени.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2019

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

Надомести за вработените (продолжува)

Придонесите, врз основа на платите, се плаќаат во првиот и вториот пензиски столб кои се одговорни за исплата на пензиите. Не постојат дополнителни обврски во врска со овие пензиски планови.

Краткорочни користи за вработените

Краткорочните користи за вработените се мерат на недисконтирана основа и се признаваат кога соодветната услуга ќе се добие. Друштвото признава обврска и расход за износот кој што се очекува да биде исплатен како краткорочен бонус во пари или како удел во добивката и доколку Друштвото има сегашна правна или изведена обврска да врши такви исплати како резултат на услуги дадени во минатиот период и доколку обврската може да се процени веродостојно.

Обврски при пензионирање на вработените

Друштвото, согласно соодветните домашни законски одредби, исплаќа на вработените посебна минимална сума при пензионирањето во износ утврден согласно законската регулатива. Друштвото не пресмета и не евидентира резервирање за пресметан посебен минимален износ за пензионирање на вработените на датумот на Извештајот за финансиската состојба.

2.19. Данок на додадена вредност

Приходите, трошоците и средствата се признаваат намалени за износот на данокот на додадена вредност, освен:

- Кога данокот на додадена вредност од набавка на средства или услуги не е надоместив од даночната власт, во кој случај данокот на додадена вредност се признава како дел од трошоците за стекнување на средството или како дел од трошокот каде што е соодветно; и
- Побарувања и обврски кои се искажани со вклучен износ на данокот на додадена вредност.

Нето износот на данокот на додадена вредност кој се надоместува од, или се плаќа на даночните органи се вклучува како дел од побарувањата или обврските во Извештајот за финансиската состојба.

2.20. Резервирања

Резервирање се признава кога Друштвото има тековна обврска како резултат на настан од минатото и постои веројатност дека ќе биде потребен одлив на средства кои вклучуваат економски користи за подмирување на обврската, а воедно ќе биде направена веродостојна процена на износот на обврската. Резервирањата се проверуваат на секој датум на известување и се корегираат со цел да се рефлектира најдобрата тековна процена. Кога ефектот на времената вредност на парите е материјален, износот на резервирањето претставува сегашна вредност на трошоците кои се очекува да се појават за подмирување на обврската.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2019

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

2.21. Признавање на приходите и расходите

Приходите се мерат според објективната вредност на примениот надомест, односно надоместот што треба да се прими за продадените производи и стоки односно обезбедените услуги, нето од данокот на додадена вредност и евентуално одобрените продажни попусти. Приходите се признаваат кога сумата од приходите може прецизно да се измерат и се очекува дека економските користи од извршената трансакција ќе има прилив во Друштвото, кога направените трошоци или идни трошоци може прецизно да се измерат и се исполнети критериумите за различните активности на Друштвото.

Приходи од продажба на производи

Приходот од продажба на производи се признава во моментот на испорака до корисникот, кога приходот може да се пресмета, кога е сигурно дека ќе има финансиски прилив и кога се исполнети специфични критериуми во однос на активностите на Друштвото. Приходите не се сметаат разумно мерливи се додека сите услови поврзани со продажбата не се исполнети.

Приходи од обезбедување на услуги

Приходот од обезбедување на услуги се евидентира според степенот на завршување кога истиот може со сигурност да биде измерен. Степенот на завршување се одредува врз основа на проверка на извршената работа.

Приходи од наемнини

Приходи од наемнини на средства под оперативен наем се признаваат во добивките и загубите на пропорционална основа во текот на наем периодот. Непредвидените наемнини, доколку ги има, се признаваат како интегрален дел од вкупните приходи од наемнини во текот на наем периодот.

Финансиски приходи и трошоци

Финансиските приходи се признаваат на временска основа која го одразува ефективниот принос на средствата.

Финансиските трошоци се состојат од трошоци за камата на обврските по позајмици и трошоци за камата на задоцнети плаќања. Трошоците за позајмици се признаваат во добивки или загуби со користење на методот на ефективна камата.

Приходи од дивиденди

Приходот од дивиденди се признава кога ќе се обезбеди правото за примање на исплата.

Расходи од деловното работење

Расходите од деловното работење се признаваат во моментот на искористувањето на услугите односно во периодот на нивното настанување.

Пребивање на приходите и расходите

Во текот на своето редовно работење, Друштвото учествува во други трансакции кои не генерираат приходи, туку се инцидентни во однос на главните активности кои генерираат приходи. Друштвото ги презентира резултатите од таквите трансакции преку пребивање на секој приход со соодветните расходи кои произлегуваат од истата трансакција, кога ова презентирање ја одразува суштината на трансакциите или настаните.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2019

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

2.22. Распределба на дивиденди

Распределбата на дивиденди на акционерите на Друштвото е евидентирана како обврска во финансиските извештаи во периодот кога тие се одобрени од акционерите на Друштвото.

2.23. Превземени и неизвесни обврски

Не се евидентирани неизвесни обврски во финансиските извештаи. Тие се објавуваат доколку постои веројатност за одлив на средства кои вклучуваат економски користи. Исто така, неизвесни средства не се евидентирани во финансиските извештаи, но се објавуваат кога постои веројатност за прилив на економски користи. Износот на неизвесна загуба се евидентира како резервирање доколку е веројатно дека идните настани ќе потврдат постоење на обврска на денот на известување и кога може да се направи разумна процена на износот на загубата.

2.24. Трансакции со поврзани субјекти

Поврзани субјекти се оние каде едниот субјект го контролира другиот субјект или има значајно влијание во донесувањето на финансиските и деловните одлуки на другиот субјект. Трансакциите на Друштвото со поврзани субјекти се однесуваат на трансакциите во редовниот тек на работењето.

2.25. Известување по оперативни сегменти

Деловниот сегмент претставува група на средства и деловни активности за обезбедување на производи и услуги, кои се подложни на ризици различни од оние кај други деловни сегменти. Географскиот сегмент пак обезбедува производи и услуги во рамките на одредено економско опкружување подложно на ризици различни од оние кај другите географски сегменти.

2.26. Настани по датумот на известување

Настаните по датумот на известување кои обезбедуваат дополнителни информации во врска со состојбата на Друштвото на денот на Извештајот за финансиската состојба (настани за кои може да се врши корегирање) се рефлектирани во финансиските извештаи. Оние настани по датумот на известување кои немаат карактер на корективни настани се објавуваат во соодветна белешка доколку истите се материјално значајни.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2019

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

3. УПРАВУВАЊЕ СО ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ

3.1. Фактори на финансиски ризици

Деловните активности на Друштвото се изложени на различни ризици од финансиски карактер, вклучувајќи кредитен ризик и ризици поврзани со ефектите од промените во девизните курсеви и каматните стапки. Управувањето со ризици на Друштвото се фокусира на непредвидливоста на пазарите и се стреми кон минимализирање на потенцијалните негативни ефекти врз успешноста на деловното работење на Друштвото.

Управувањето со ризици на Друштвото го врши Управниот одбор врз основа на претходно одобрени писмени политики и процедури кои го опфаќаат целокупното управување со ризици, како и специфичните подрачја, како што се ризикот од курсни разлики, ризикот од каматни стапки, кредитниот ризик, употребата на вложувањата и пласманите на вишокот ликвидни средства.

3.2. Кредитен ризик

Кредитен ризик е ризик од финансиска загуба на Друштвото доколку корисникот или договорната страна на финансискиот инструмент не успее да ги исполни своите договорни обврски. Кредитниот ризик настанува од побарувања од купувачи, депозити во банки и парични средства и парични еквиваленти.

Изложеноста на Друштвото на кредитен ризик е под влијание од страна на индивидуални карактеристики на секој клиент. Друштвото има воспоставени политики, за да се осигура дека продажбата на стоки и услуги е извршена на корисници со соодветна кредитна историја, односно Друштвото има воспоставени политики според кои кредибилитетот на секој дилер и клиент со поголеми нарачки е анализиран пред потпишување на договорот, додека малопродажбата целосно е однапред планирана.

Кај Друштвото не постои материјално значајна концентрација на кредитен ризик поради големиот број на клиенти и нивните различни профили кои се во различни индустрии и географски региони.

Максималната изложеност на Друштвото на кредитен ризик е ограничена на евидентираната вредност на финансиските средства признаени на датумот на Извештајот за финансиската состојба, кои се прикажани во следната табела:

Класи на финансиски средства - евидентирана вредност

	2019	2018
Финансиски средства расположливи за продажба	6.900	6.682
Финансиски побарувања	11.380	859
Побарувања од купувачи, нето	254.226	240.041
Пресметани камати на купувачи	8.828	8.828
Останати побарувања	2.469	2.417
Побарувања од вработени	245	127
Парични средства и еквиваленти	38.796	117.256
	322.844	376.210

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2019

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

3. УПРАВУВАЊЕ СО ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ (продолжува)

3.3. Ризик од ликвидност

Претпазливо управување со ризик од ликвидност имплицира одржување на доволно готовина и ликвидни хартии од вредност, потоа расположливост на извори на средства преку соодветно обезбедување на кредити и можност за навремена наплата на износите на побарувања од купувачи во рамките на договорените услови. Како резултат на динамичниот карактер на дејноста на Друштвото, Раководството настојува да обезбеди флексибилни извори на средства преку расположливи кредитни линии.

Табелите во продолжение ја прикажуваат преостанатата договорена доспеаност на финансиските обврски на Друштвото. Табелите се подготвени врз основа на недисконтираните готовински текови на финансиските обврски.

31 декември 2019				
	Тековни			Нетековни
	До 1 година	1 до 2 години	2 до 5 години	Покасно од 5 години
Позајмици со камата	1.516.828	275.241	736.448	691.807
Обврски кон добавувачи	2.369.879	-	-	-
Обврски за депозити	10.915	-	-	-
Обврски спрема вработени	25.846	-	-	-
	3.923.468	275.241	736.448	691.807

31 декември 2018				
	Тековни			Нетековни
	До 1 година	1 до 2 години	2 до 5 години	Покасно од 5 години
Позајмици со камата	1.212.353	271.439	996.469	680.383
Обврски кон добавувачи	2.264.771	-	-	-
Обврски за депозити	11.158	-	-	-
Обврски спрема вработени	23.784	-	-	-
	3.512.066	271.439	996.469	680.383

3.4. Пазарни ризици

Пазарен ризик е ризик од промени во пазарни цени, курсевите на странските валути и каматните стапки кои имаат влијае на приходите на Друштвото или на вредноста на финансиските инструменти. Целта на управување со пазарен ризик е управување и контрола на изложеноста на пазарен ризик во прифатливи рамки и оптимизирање на поврат на средствата.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2019

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

3. УПРАВУВАЊЕ СО ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ (продолжува)

Пазарни ризици (продолжува)

Ризик од курсни разлики

Друштвото има деловни активности на меѓународните пазари, и е изложено на ризик од курсни разлики кој се јавува од изложеноста кон различни валути, посебно во однос на Еврото. Друштвото не користи инструменти за обезбедување од ризик од курсни разлики. Раководството на Друштвото е одговорно за одржување на соодветна нето позиција за секоја валута поединечно, како и вкупно за сите валути. Сметководствената вредност на монетарните средства и обврски на Друштвото деноминирани во странски валути е како што следи:

	2019	2018
Средства		
ЕУР	242.784	332.013
	<u>242.784</u>	<u>332.013</u>
Обврски		
ЕУР	3.471.426	3.684.029
	<u>2.471.426</u>	<u>3.684.029</u>
Нето средства	(3.228.642)	(3.352.016)

Анализа на сензитивноста на странски валути

		2019		
	Нето износ	% на промена на курсот	Позитивни промени	Негативни промени
ЕУР	(3.228.642)	1%	(32.286)	32.286
Добивка / (Загуба)	(3.228.642)		(32.286)	32.286
		2018		
	Нето износ	% на промена на курсот	Позитивни промени	Негативни промени
ЕУР	(3.352.016)	1%	(33.520)	33.520
Добивка / (Загуба)	(3.352.016)		(33.520)	33.520

Анализата на сензитивноста ги вклучува единствено монетарните ставки деноминирани во странска валута на крајот на годината, при што се врши корекција на нивната вредност при промена на курсот за 1% во однос на ЕУР. Негативен износ погоре означува намалување на добивката или останатиот капитал, кој што се јавува во случај ако Денарот ја зголеми својата вредност во однос на странските валути за 1% во однос на ЕУР. При намалување на вредноста на Денарот во однос на странските валути за 1% во однос на ЕУР, ефектот врз добивката или останатиот капитал е еднаков, но со обратен предзнак, како што е прикажано во табелата погоре (во илјади Денари).

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2019

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

3. УПРАВУВАЊЕ СО ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ (продолжува)

Пазарни ризици (продолжува)

Ризик од каматни стапки врз паричните текови и објективната вредност

Друштвото е изложено на ефектите на флукуациите на пазарните каматни стапки врз неговата финансиска состојба и паричните текови. Раководството на Друштвото е во најголема мерка одговорно за дневно следење на состојбата на ризикот од нето каматни стапки и одредува лимити за намалување на потенцијалот од каматна неусогласеност. Постои значителна концентрација на позајмици со камата од локални финансиски институции на денот на известување. Флукуациите во пазарните каматни стапки, според кои средствата се позајмени, може да имаат неповолен ефект врз успешноста во финансирањето на Друштвото. Во исто време, Друштвото нема значителни пласирања на своите средства во орочени депозити и високо ликвидни хартии од вредност, кои носат дополнителен приход од камата.

	2019	2018
Финансиски средства		
<i>Некаматносни</i>		
Финансиски средства расположливи за продажба	6.900	6.682
Финансиски побарувања	11.380	859
Пресметани камати на купувачи	8.828	8.828
Останати побарувања	2.469	2.417
Побарувања од вработени	245	127
Парични средства и еквиваленти	2.124	1.256
	31.946	20.169
 <i>Со фиксна каматна стапка</i>		
Побарувања од купувачи, нето	254.226	240.041
Парични средства и еквиваленти	36.672	116.000
	290.898	356.041
	322.844	376.210
 Финансиски обврски		
<i>Некаматносни</i>		
Обврски кон добавувачи	2.369.879	2.264.771
Обврски за депозити	10.915	11.158
Обврски кон вработени	25.846	23.784
Позајмици со камата	186.114	178.210
	2.592.754	2.477.923
 <i>Со фиксна каматна стапка</i>		
Позајмици со камата	51.244	51.347
 <i>Со промелива каматна стапка</i>		
Позајмици со камата	2.982.966	2.931.087
	5.626.964	5.460.357

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2019

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

3. УПРАВУВАЊЕ СО ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ (продолжува)

Пазарни ризици (продолжува)

Ризик од каматни стапки врз паричните текови и објективната вредност (продолжува)

Анализа на сензитивноста на каматни стапки

			2019
Со променлива каматна стапка	Нето износ	2%	(2%)
	(2.982.966)	(59.659)	59.659
			2018
Со променлива каматна стапка	Нето износ	2%	(2%)
	(2.931.087)	(58.622)	58.622

Позитивниот односно негативниот износ означува зголемување/намалување на добивката или останатиот капитал, кој што се јавува во случај доколку каматните стапки би биле повисоки/пониски за 2%.

3.5. Ризик при управување со капитал

Целите на Друштвото при управување со капиталот се овозможување на Друштвото да продолжи со своите деловни активности според принципот на континуитет со цел да обезбеди приход за акционерите и бенефиции за други заинтересирани лица, како и да одржи оптимална структура на капиталот со цел намалување на трошокот на капиталот.

Со цел да се одржи или прилагоди структурата на капиталот, Друштвото може да изврши корекција на износот на дивиденди исплатени на акционерите, да врати капитал на акционерите, да издаде нови акции или да продаде средства за да го намали долгот.

Показател на задолженост

Структурата на изворите на финансирање на Друштвото се состои од обврски, кои ги вклучуваат позајмиците обелоденети во Белешка 15, парични средства и еквиваленти и главнина, која се состои од уплатен капитал, законски резерви и акумулирана добивка.

Раководството ја анализира структурата на изворите на финансирање на годишна основа како однос на нето обврските по позајмици во однос со вкупниот капитал. Нето обврските по кредити се пресметани како вкупни обврски по позајмици намалени за износот на паричните средства и паричните еквиваленти.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2019

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

3. УПРАВУВАЊЕ СО ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ (продолжува)

Ризик при управување со капиталот (продолжува)

Показателот на задолженоста на крајот на годината е прикажан како што следи:

	2019	2018
Позајмици со камата	3.220.324	3.160.644
Парични средства и еквиваленти	(38.796)	(117.256)
Нето обврски	3.181.528	3.043.388
Капитал	4.513.844	4.917.799
	70%	62%

3.6. Процена на објективна вредност

Објективна вредност претставува вредност за која едно средство може да биде заменето или некоја обврска подмирена под нормални комерцијални услови. Објективната вредност се одредува врз основа на претпоставка на раководството, зависно од видот на средството или обврската.

3.6.1. Финансиски инструменти евидентирани по објективна вредност

Во следната табела се прикажани финансиските средства измерени според објективната вредност во Извештајот за финансиската состојба во согласност со хиерархијата на објективната вредност. Оваа хиерархија ги групира финансиски средства и обврски во три нивоа кои се базираат на значајноста на влезните податоци користени при мерењето на објективната вредност на финансиските средства. Хиерархијата според објективната вредност е одредена како што следи:

- Ниво 1: котирани цени (некорегирани) на активните пазари за идентични средства или обврски;
- Ниво 2: останати влезни податоци, покрај котираните цени, вклучени во Ниво 1 кои се достапни за набљудување за средството или обврската, или директно (т.е. како цени) или индиректно (т.е. изведени од цени); и
- Ниво 3: влезни податоци за средството или обврската кои не се базираат на податоци достапни за набљудување од пазарот

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2019

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

3. УПРАВУВАЊЕ СО ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ (продолжува)

Финансиски инструменти евидентирани по објективна вредност (продолжува)

Финансиските средства кои се евидентирани по објективна вредност во Извештајот за финансиска состојба се групирани според нивото на хиерархија на објективната вредност како што следи (во илјада денари):

31 декември 2019	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Вкупно
Средства				
Финансиски средства расположливи за продажба	-	-	6.900	6.900
31 декември 2018	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Вкупно
Средства				
Финансиски средства расположливи за продажба	-	-	6.682	6.682

Финансиските средства расположливи за продажба се состои од учество во капиталот на странски правен субјект.

3.6.2. Финансиски инструменти кои не се евидентирани по објективна вредност

Разликата помеѓу сметководствената вредност и објективната вредност на оние финансиски средства и обврски кои во Извештајот за финансиска состојба не се евидентирани според објективна вредност се прикажани во табелата подолу:

	Евидентирана вр.		Објективна вр.	
	2019	2018	2019	2018
Средства				
Финансиски побарувања	11.380	859	11.380	859
Побарувања од купувачи, нето	254.226	240.041	254.226	240.041
Побарувања од вработени	245	127	245	127
Пресметани камати на купувачи	8.828	8.828	8.828	8.828
Останати побарувања	2.469	2.417	2.469	2.417
Парични средства и еквиваленти	38.796	117.256	38.796	117.256
Вкупни средства	315.944	369.528	315.944	369.528
Обврски				
Позајмици со камата	3.220.324	3.160.644	3.220.324	3.160.644
Обврски кон добавувачи	2.369.879	2.264.771	2.369.879	2.264.771
Обврски за депозити	10.915	11.158	10.915	11.158
Обврски кон вработени	25.846	23.784	25.846	23.784
Вкупни обврски	5.626.964	5.460.357	5.626.964	5.460.357

Кредити и побарувања

Кредитите и побарувањата се евидентираат по амортизирана набавна вредност намалена за резервирање поради оштетување. Нивната објективна вредност соодветствува на евидентираната вредност, поради нивната краткорочна доспеаност.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2019

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

3. УПРАВУВАЊЕ СО ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ (продолжува)

**Финансиски инструменти кои не се евидентирани по објективна вредност
(продолжува)**

Останати финансиски средства

Објективната вредност на монетарните средства што вклучуваат парични средства и еквиваленти се смета дека е приближна на нивната сметководствена вредност поради тоа што се со доспеаност помала од 3 месеци.

Обврски спрема доверителите и обврски по кредити

Објективната вредност на обврските кон добавувачите и останатите обврски е приближна на евидентираната вредност. Објективната вредност на позајмените со варијабилна каматна стапка е приближна на евидентираната вредност поради прилагодувањата на каматните стапки и специфични финансиски обврски кон пазарните каматни стапки за слични инструменти.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2019

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

4. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПРОЦЕНКИ

При примената на сметководствените политики на Друштвото, опишани во Белешка 2 кон овие финансиски извештаи, од Раководството на Друштвото се бара да врши проценки и прави претпоставки за евидентираниите износи на средствата и обврските кои не се јасно воочливи од нивните извори на евидентирање. Проценките и придружните претпоставки се засновуваат на минати искуства и други фактори, за кои се смета дека се релевантни. При тоа, фактичките резултати може да отстапуваат од таквите проценки.

Проценките и главните претпоставки се проверуваат тековно. Ревидираните сметководствени проценки се признаваат во периодот во кој истите се ревидирани доколку таквото ревидирање влијае само за или во тој период, како и за идни периоди, доколку ревидирањата влијаат за тековниот и идните периоди.

Несигурност во проценките

Оштетување кај нефинансиски средства

Загуби од оштетување се признаваат во износ за кој евидентираната вредност на средството или единицата што генерира готовина го надминува надоместливиот износ. При утврдување на надоместливиот износ, Раководството ги проценува очекуваните цени, готовинските текови од секоја единица што генерира готовина и утврдува соодветна каматна стапка при пресметка на сегашната вредност на тие готовински текови.

Оштетување кај финансиски средства

Оштетување на побарувања од купувачи, дадени позајмици и останати побарувања

Друштвото пресметува оштетување за побарувања од купувачи, дадени позајмици и останати побарувања врз основа на процена на загуби кои резултираат од неможноста купувачите да ги подмират своите обврски. При процена на соодветноста на загубата поради оштетување за побарувањата од купувачи, дадените позајмици и останатите побарувања, процената се темели врз доспевањето на салдото на сметката за побарувања и минатото искуство на отписи, кредитоспособноста на клиентите и промените во условите за плаќање за клиентите. Ова подразбира правење претпоставки за идните однесувања на клиентите, како и за идните приливи на парични средства. Доколку финансиските услови на клиентите се влошат, реалните отписи на тековно постоечките побарувања може да бидат повисоки од очекуваното, и може да го надминат нивото на загубите поради оштетување кои се досега признати.

Употребен век на средствата што се амортизираат

Раководството врши редовна проверка на употребниот век на средствата што се амортизираат на 31 декември 2019 година. Раководството проценува дека утврдениот употребен век на средствата ја претставува очекуваната употребливост (корисност) на средствата. Евидентираните вредности на овие средства се анализирани во Белешка 5 и 6. Фактичките резултати, сепак, може да се разликуваат поради технолошка застареност, посебно во делот на ИТ опремата и софверите.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2019

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

4. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПРОЦЕНКИ (продолжува)

Залихи

Залихи се евидентираат по пониската помеѓу набавната вредност (цена на чинење) и нето реализационата вредност. При процената на нето реализационата вредност ги зема предвид најобјективните докази / податоци кои се на располагање во периодот кога се правени проценките.

Објективна вредност на финансиски средства

Доколку пазарот на финансиски инструменти не е активен, Раководството ја утврдува објективната вредност со користење техники за процена. Во примената на техниките за процена, Раководството прави максимално искористување на пазарните инпути, и користи проценки и претпоставки кои се, колку што е можно, во согласност со податоците кои учесниците на пазарот ќе ги користат при определување на цената на инструментот. Во случај каде овие податоците не се видливи, Раководството ги проценува претпоставките на учесниците на пазарот при определување на цената на финансискиот инструмент. Овие проценки можат да се разликуваат од реалните цени кои можат да се постигнат во трансакција извршена под комерцијални услови на датумот на известување.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2019

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

5. НЕДВИЖНОСТИ, ПОСТРОЈКИ И ОПРЕМА

	Градежни објекти	Опрема, алат, погонски и канцелариски инвентар, мебел и транспортни средства	Инвестиции во тек и аванси	Вкупно
Набавна вредност:				
На 1 јануари 2018 година	557.234	5.086.461	56.747	5.700.442
Набавки во текот на годината	-	22.975	61.268	84.243
На 31 декември 2018 година	557.234	5.109.436	118.015	5.784.685
На 1 јануари 2019 година	557.234	5.109.436	118.015	5.784.685
Набавки во текот на годината	-	158.302	-	158.302
На 31 декември 2019 година	557.234	5.267.738	118.015	5.942.987
Исправка на вредност:				
На 1 јануари 2018 година	155.803	3.068.381	-	3.224.184
Депрецијација за годината	14.221	326.737	-	340.958
На 31 декември 2018 година	170.024	3.395.118	-	3.565.142
На 1 јануари 2019 година	170.024	3.395.118	-	3.565.142
Депрецијација за годината	14.221	325.029	-	339.250
На 31 декември 2019 година	184.245	3.720.147	-	3.904.392
Нето евидентирана вредност				
На 31 декември 2018	387.210	1.714.318	118.015	2.219.543
На 31 декември 2019	372.989	1.547.591	118.015	2.038.595

Залог врз недвижности, постројки и опрема

Со состојба на 31 декември 2019 недвижностите, постројките и опремата се ставен под залог за одобрените кредити од страна на финансиски институции. Како гарант за одобрените кредити се јавува Министерство за финансии на Република Северна Македонија. (види Белешка 15 и 25).

Инвестиции во тек и аванси

На 31 декември 2019 и 2018 година, авансите за, и инвестициите во тек се состојат од:

	2019	2018
Вложувања во градежни објекти	118.015	56.747
	118.015	56.747

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2019

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

6. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА

На 31 декември 2019 и 2018 година, нематеријалните средства во целост се состојат од капитализирани трошоци за стекнување софтвер. Движењето на сметката на овие средства за известувачките периоди е како што следи:

	Набавна вредност	Акумулирана амортизација	Нето вредност
На 01 јануари 2018	10.361	(9.958)	403
Набавки во текот на годината	426	-	426
Амортизација за годината	-	(137)	(137)
На 31 декември 2018/ 01 јануари 2019	10.787	(10.095)	692
Набавки во текот на годината	413	-	413
Амортизација за годината	-	(239)	(239)
На 31 декември 2019	11.200	(10.334)	866

7. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ ПО КАТЕГОРИИ

Евидентираните вредности на финансиските средства и обврски на Друштвото признаени на датумот на известувањето за објавените периоди можат исто така да бидат категоризирани на следниов начин:

	Средства по објективна вредност преку добивки и загуби	Расположливи за продажба	Вкупно
31 декември 2019			
Средства според Извештајот за финансиска состојба			
Финансиски средства расположливи за продажба	-	6.900	6.900
Финансиски побарувања	11.380	-	11.380
Побарувања од купувачи, нето	254.226	-	254.226
Побарувања од вработени	245	-	245
Пресметани камати на купувачи	8.828	-	8.828
Останати побарувања	2.469	-	2.469
Парични средства и парични еквиваленти	38.796	-	38.796
	315.944	6.900	322.844

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2019

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

Финансиски инструменти по категории
(продолжува)

	Обврски по објективна вредност преку добивки и загуби	Останати финансиски обврски по амортизирана набавна вредност	Вкупно
31 декември 2019			
Средства според Извештајот за финансиска состојба			
Обврски кон добавувачи	-	2.369.879	2.369.879
Обврски кон вработените	-	25.846	25.846
Обврски за депозити	-	10.915	10.915
Позајмици	-	3.220.324	3.220.324
	-	5.626.964	5.626.964

	Средства по објективна вредност преку добивки и загуби	Расположливи за продажба	Вкупно
31 декември 2018			
Средства според Извештајот за финансиска состојба			
Финансиски средства расположливи за продажба	-	6.682	6.682
Финансиски побарувања	859	-	859
Побарувања од купувачи, нето	240.041	-	240.041
Побарувања од вработени	127	-	127
Пресметани камати на купувачи	8.828	-	8.828
Останати побарувања	2.417	-	2.417
Парични средства и парични еквиваленти	117.256	-	117.256
	369.528	6.682	376.210

	Обврски по објективна вредност преку добивки и загуби	Останати финансиски обврски по амортизирана набавна вредност	Вкупно
31 декември 2018			
Средства според Извештајот за финансиска состојба			
Обврски кон добавувачи	-	2.264.771	2.264.771
Обврски кон вработените	-	23.784	23.784
Обврски за депозити	-	11.158	11.158
Позајмици	-	3.160.644	3.160.644
	-	5.460.357	5.460.357

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2019

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

8. ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА РАСПОЛОЖЛИВИ ЗА ПРОДАЖБА

	2019	2018
Хартии од вредност во странски правни субјекти		
- Некотирани - Еурофима	6.900	6.682
	6.900	6.682

Движењето на сметката на вложувања во финансиски средства расположливи за продажба во текот на 2019 и 2018 година е како што следи:

	2019	2018
На 01 јануари	6.682	6.411
Промени во објективна вредност:		
- признаени во добивката за годината – курсни разлики	218	271
	6.900	6.682

9. ГУДВИЛ

Со состојба на 31 декември 2019 и 2018 година, гудвилот во износ од 7.322.422 илјади Денари се однесува на усогласување на сметоводствените ставки на капиталот од времето на поделбата на ЈП Македонски Железници на два нови правни субјекти: Македонски Железници Транспорт и ЈП Македонски Железници Инфраструктура, односно на усогласување на евидентираниот капитал во Централен Регистар на РМ и проценетата вредност на капиталот добиена од поделбата. Евиденцијата е спроведена врз основа на извештај изработен од надворешен консултант и одлука на Владата на РМ.

10. ФИНАНСИСКИ ПОБАРУВАЊА

	2019	2018
Краткорочни позајмици и депозити		
Краткорочни позајмици на вработени	5	5
Депозити	11.375	854
	11.380	859

Во текот на 2019 година, Друштвото има одобрено нови позајмици и депозити на износ од 20.737 илјади Денари (2018: 1.670 илјади Денари). Евидентирани се наплати на позајмици во текот на 2019 година на износ од 10.216 илјади Денари (2018: 1.841 илјади Денари).

11. ЗАЛИХИ

	2019	2018
Резервни делови	340.078	350.423
Залиха на сировини и материјали	41.854	45.506
Трговски стоки	188	197
Ситен инвентар и амбалажа	3.292	1.484
	385.412	397.610

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2019

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

12. ПОБАРУВАЊА ОД КУПУВАЧИ И ОСТАНАТИ ПОБАРУВАЊА

	2019	2018
Побарувања од купувачи		
Побарувања од купувачи во земјата	122.758	126.821
Побарувања од купувачи во странство	83.680	62.618
Побарувања од странски железници	268.231	271.403
	474.669	460.842
Намалено за: резервирање поради оштетување	(220.443)	(220.801)
	254.226	240.041
Останати побарувања		
Побарувања на данок од додадена вредност	68.884	17.923
Однапред платени трошоци	4.250	4.250
Побарување за дадени аванси во странство	80.320	109.630
Пресметани камати на купувачи	8.828	8.828
Побарувања од вработените	245	127
Останати побарувања	2.469	2.417
	164.996	143.175
Намалено за: резервирање поради оштетување	(11.138)	(9.694)
	153.858	133.481
	408.084	373.522

Исплатени аванси на добавувачи

На 31 декември 2019, Друштвото има исплатено аванси на добавувачи на износ од 79.857 илјади Денари за набавка на патнички возови од CSR Corporation Limited, HP Кина.

Старосна структура и квалитет на портфолиото на побарувањата

Салдото на побарувањата од купувачите на датумот на известување може да се анализира според следниве категории на кредитен ризик:

	Недоспеани неоштетени	Доспеани неоштетени	Оштетени	Вкупно
31 декември 2019				
Набавна вредност	46.363	207.863	220.443	474.669
Исправка на вредност	-	-	(220.443)	(220.443)
Нето евидентирана вредност	46.363	207.863	-	254.226
31 декември 2018				
Набавна вредност	57.594	182.447	220.801	460.842
Исправка на вредност	-	-	(220.801)	(220.801)
Нето евидентирана вредност	57.594	182.447	-	240.041

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2019

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено
Побарувања од купувачите и останати побарувања (продолжува)

Старосната структура на доспеаните, неоштетени побарувања на датумите на известување е како што следи:

	2019	2018
Од 31-90 дена	38.078	10.232
од 91 до 365 дена	17.114	13.269
над 1 година	152.671	158.946
	207.863	182.447

Во текот на 2019 година, Друштвото отпиша, непосредно на товар на тековните расходи, целосно ненаплатливи побарувања на износ од 1.982 илјади Денари (2019: 18.119 илјади денари) (Белешка 20).

Промените во сметката на резервирање на побарувања од купувачите поради оштетување е како што следи:

	2019	2018
На 01 јануари	220.801	202.682
Наплатени резервирани побарувања (Белешка 18)	-	-
Отпишани претходно резервирани побарувања	(896)	-
Расходи поради оштетување за годината (Белешка 21)	538	18.119
На 31 декември	220.443	220.801

Движењето на сметката на резервирањата од оштетувања на останатите побарувања од купувачите во текот на 2019 и 2018 година е како што следи:

	2019	2018
На 01 јануари	9.694	9.694
Расходи поради оштетување за годината (Белешка 21)	1.444	-
На 31 декември	11.138	9.694

13. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ЕКВИВАЛЕНТИ

	2019	2018
Денарски сметки во домашни банки	5.944	7.191
Благајна	1.946	1.084
Девизни сметки кај домашни банки	30.728	108.809
Останати парични средства	178	172
	38.796	117.256

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2019

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

14. КАПИТАЛ

Акционерски капитал

На 31 декември 2019 и 2018 година акционерскиот капитал на Друштвото изнесува 8.966.877 илјади Денари. Истиот е поделен на 8.966.877 обични акции со номинална вредност од 1.000 Денари по акција. Сопственик на Друштвото е Влада на Република Северна Македонија со сопственост од 100% од издадените акции.

15. ПОЗАЈМИЦИ

	2019	2018
Долгорочни позајмици со камата		
Европска Банка за Обнова и Развој – ЕБОР (Договор бр. 43997; ЕУР 50.000.000; рок на враќање 30 септември 2027; варијабилна к.ст; 1% провизија на одобрување и 0.5% трошоци за обврзување)	1.844.818	2.041.148
Светска Банка - МБПР (Договор бр. 48020; ЕУР 15.000.000; рок на враќање 15 октомври 2022; 6мес.ЛИБОР плус ЛИБОР вкупен распон)	133.918	178.583
Rail Kargo Австриски Железници Австрија РСА (Договор бр. 6677/1; ЕУР 1.054.549; рок на враќање 06 мај 2019)	6.377	4.323
Mav Kargo Маџарски Железници РЦХ (Договор бр. 6677/1; ЕУР 1.174.800; рок на враќање 06 мај 2019)	19.745	4.816
	2.004.858	2.228.870
Тековна доспеаност	(301.362)	(280.579)
Долгорочен дел од долгорочните позајмици	1.703.496	1.948.291
Краткорочни позајмици со камата		
Министерство за финансии на РМ	1.004.230	711.356
Мепсо АД Скопје (Дог. ОДУ 350/12 од 05.09.2012; МКД 30.000 илјади; фиксна кам.ст. 6% год.)	32.300	32.400
Железница Србија Белград	18.944	18.947
Rail Kargo Австриски Железници Австрија РСА (Договор бр. 6677/1; ЕУР 1.054.549; рок на враќање 06 мај 2019)	22.154	25.293
Mav Kargo Маџарски Железници РЦХ (Договор бр. 6677/1; ЕУР 1.174.800; рок на враќање 06 мај 2019)	24.680	40.820
ЕЛЕМ Електрани Македонија АД Скопје (Дог.1418/1, 2780/1 и 4278/3; бескаматни позајмици, одобрен износ 104.000 илјади Денари)	113.158	102.958
Тековна доспеаност на долгорочни позајмици	301.362	280.579
Вкупно краткорочни позајмици со камата и тековна доспеаност	1.516.828	1.212.353
Вкупно позајмици	3.220.324	3.160.644

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2019

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

Позајмици (продолжува)

Доспевањето на долгорочните обврски по позајмици е како што следува:

	2019	2018
Тековна доспеаност	301.362	280.579
Во рок од една година	275.241	271.439
Од 1 до 5 години	736.448	996.469
Од 5 години	691.807	680.383
	2.004.858	2.228.870

Во текот на 2019 година, Друштвото позајми средства со камата во вкупен износ од 342.621 илјади Денари (2018: 543.997 илјади Денари). Во текот на 2018 година, Друштвото отплати дел од вкупните позајмици во износ од 282.941 илјади Денари (2018: 294.238 илјади Денари).

Како гарант за кредитите од Светска банка и ЕБОР се јавува Министерство за финансии на Република Северна Македонија. Обврските спрема Министерство за финансии на РМ произлегуваат по основ на доспеани, а неплатени девизни обврски по странски кредити.

Одобрените позајмици со камата од МЕПСО АД Скопје и ЕЛЕМ Електрани Македонија АД Скопје се обезбедени со дел од недвижностите, постројките и опремата на Друштвото (види исто Белешка 5 и 25).

16. ОБВРСКИ КОН ДОБАВУВАЧИ И ОСТАНАТИ ОБВРСКИ

	2019	2018
Обврски кон добавувачи		
Домашни добавувачи	969.089	927.313
Странски добавувачи	216.851	186.417
Обврски спрема странски железници	1.183.939	1.151.041
	2.369.879	2.264.771
Останати обврски		
Обврски за депозити	10.915	11.158
Обврски по камати	18.802	11.509
Аванси на купувачи	28.673	27.797
Обврски кон вработени	25.846	23.784
Обврски за придонеси од плата	11.055	9.961
Обврски за персонален данок	2.065	1.904
Однапред пресметани трошоци	4.512	3.246
Останати обврски	6.604	6.077
	108.472	95.436
	2.478.351	2.360.207

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2019

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

17. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЖБА

	2019	2018
Приходи од домашен пазар		
- домашен патнички превоз	40.272	41.780
- домашен стоков сообраќај	49.094	61.822
	89.366	103.602
Приходи од продажба на странски пазар		
- странски патнички превоз	5.178	7.010
- странски стоков сообраќај	738.848	646.938
	744.026	653.948
Останати приходи од продажба		
Приходи од услуги на домашен пазар	19.503	16.161
Приходи од услуги на домашен пазар	809	1.046
	20.312	17.207
	853.704	774.757

18. ОСТАНАТИ ДЕЛОВНИ ПРИХОДИ

	2019	2018
Приходи од отпис на обврски	13.979	450
Приходи од надомест на штети	313	40
Останати приходи	2.450	888
	16.742	1.378

19. УСЛУГИ ЗА ОДРЖУВАЊЕ

	2019	2018
Услуги за тековно одржување	38.109	49.646
	38.109	49.646

20. МАТЕРИЈАЛНИ ТРОШОЦИ

	2019	2018
Потрошени материјали	11.547	13.403
Потрошена енергија	155.713	111.330
Резервни делови	34.639	24.760
	201.899	149.493

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2019

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

21. ТРОШОЦИ ЗА ВРАБОТЕНИ

	2019	2018
Бруто плати	445.217	447.278
Јубилејни награди	2.068	1.356
Дневници за службени патувања и патни трошоци	32.946	27.181
Отпремнини	6.902	12.170
Останати со закон утврдени трошоци	11.278	7.906
	498.411	495.891

22. ОСТАНАТИ ДЕЛОВНИ ТРОШОЦИ

	2019	2018
Закупнина	2.177	116
Трошоци за меѓународен сообраќај	55.234	43.410
Трошоци на агенција за железнички сообраќај	4.209	3.987
Трошоци за реклама, пропаганда, промоција и репрезентација	672	549
Надомест на членови на управен и надзорен одбор	1.266	920
Трошоци за платен промет	4.389	5.641
Интелектуални услуги	15.229	1.779
Комунални услуги	7.733	8.477
Трошоци за осигурување	1.030	2.791
Услуги за телефонија, интернет и поштенски услуги	4.760	5.002
Транспортни трошоци	790	465
Услуги од минати години	1.667	6.405
Надомест на штети, казни и пенали	644	5
Трошоци за обуки на вработени	3.348	12.299
Чланарини, даноци кои не зависат од резултатот и такси	7.458	5.393
Трошоци за донации и спонзорства	-	20.828
Оштетување и отпис на побарувања од купувачи (Белешка 12)	1.982	18.119
Отпис на ситен инвентар	558	250
Останати услуги	4.784	3.116
Останати трошоци од работењето	1.048	3.140
	118.978	142.692

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2019

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

23. ФИНАНСИСКИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ

	2019	2018
Приходи		
Приходи од камати	259	139
Позитивни курсни разлики	12.527	7.862
	12.786	8.001
Расходи		
Расходи од камати	(48.170)	(40.666)
Негативни курсни разлики	(19.642)	(8.151)
	(67.812)	(48.817)
Нето финансиски (расходи)	(55.026)	(40.816)

24. ДАНОК НА ДОБИВКА

Усогласувањето на вкупниот данок на добивка според Извештајот за сеопфатната добивка за е како што следи:

	2019	2018
Добивка пред оданочување	(403.955)	(481.450)
Усогласување за:		
Неодбитни трошоци за даночни цели	2.033	1.641
Даночен кредит за реинвестирана добивка	-	-
Основа за оданочување	(401.922)	(479.809)
Даночна стапка	10%	10%
Тековен даночен трошок	-	-
<i>Ефективна даночна стапка</i>	<i>-</i>	<i>-</i>

Друштвото нема направено резервирање на одложени даночни средства во овие финансиски извештаи, бидејќи Друштвото не може со разумна сигурност да го одреди нивото на даночното средство кое би се искористило во иднина.

25. ПОТЕНЦИЈАЛНИ И ПРЕЗЕМЕНИ ОБВРСКИ

Судски спорови

Со состојба на 31 декември 2019 година, судските постапки покренати против Друштвото изнесуваат 222.742 илјади Денари (2018: 97.200 илјади Денари)

На датумот на овие финансиски извештаи, не се евидентирани било какви резервирања од потенцијални загуби по основ на судски спорови. Раководството на Друштвото, редовно ги анализира можните ризици од загуби по основ на тековните судски спорови.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2019

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

Потенцијални и преземени обврски (продолжува)

Заложени средства

Со состојба на 31 декември 2019 година Друштвото има заложено своите недвижности, постројки и опрема и подвижни предмети како обезбедување за позајмените средства со камата од МЕПСО АД Скопје и ЕЛЕМ Електрани Македонија АД Скопје. Дополнително, како гарант за кредитите од Светска банка и ЕБОР се јавува Министерство за финансии на Република Северна Македонија. (види исто Белешки 5 и 15).

Гаранции

Со состојба на 31 декември 2019, Друштвото има издадено денарска банкарска гаранција издадени од страна на финансиски институции и правни субјекти во вкупен износ од 3.288.988 илјади Денари, во корист на повеќе правни субјекти во земјата и странство за исполнување на своите активности.

Даночен ризик

Финансиските извештаи и сметководствената евиденција на Друштвото подлежат на даночна контрола од страна на даночните власти во периодот 5 години по поднесувањето на даночниот извештај за финансиската година и можат да предизвикаат дополнителни даночни обврски. Според проценките на Раководството на Друштвото и на датумот на овие извештаи не постојат било какви дополнителни услови од кои можат да произлезат потенцијални материјално значајни обврски по овој основ.

Капитални обврски

Не се евидентирани капитални обврски на денот на известување кои не се веќе признати во финансиските извештаи.

Превзементи обврски од договори за позајмици

Согласно склучениот договор за позајмица со ЕБОР од октомври 2012 година, Друштвото има преземено обврска, во текот на реализација на Проектот, финансиран од ЕБОР, да одржува адекватни финансиски коефициенти, како што следи:

- а) Сооднос за сервисирање на долг – не понизок од 1

Соодносот за сервисирање на долг согласно договорениот кредит е дефиниран како сооднос на нето паричниот тек од оперативни активности за 12 месеци од претходниот датум на пресметка плус сите камати пресметани за време на тој период, минус паричните текови од оперативни активности кои се искористени за стекнување на долгорочни средства освен делот кој е финансиран од жирантот во однос отплатата на главницата на позајмици и сите пресметани камати на финансискиот долг во текот на тој период.

	2019	2018
Сооднос за сервисирање на долг	(1,16)	(1,14)

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2019

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

26. ТРАНСАКЦИИ СО ПОВРЗАНИ СУБЈЕКТИ

Трансакциите со поврзаните субјекти се извршени во согласност со тековните пазарни услови, цени и каматни стапки. Следната табела ги прикажува обемот и салдата од трансакциите со поврзаните субјекти со состојба на и за годините кои завршуваат на 31 декември 2019 и 2018 година.

	Побарувања	Обврски	Приходи	Трошоци
31 декември 2019 година				
Клучен раководен кадар	-	-	-	9.740
	-	-	-	9.740
31 декември 2018 година				
Клучен раководен кадар	-	-	-	8.690
	-	-	-	8.690

27. НАСТАНИ ПО ДАТУМОТ НА ИЗВЕСТУВАЊЕ

По 31 декември 2019 година - датум на известувањето, до денот на одобрување на овие финансиски извештаи следниве настани се материјално значајни за објавување во овие финансиски извештаи:

Исто така, по 31 декември 2019 година, ширењето на COVID-19 сериозно влијае на многу локални економии низ целиот свет. Во многу држави, бизнисите се принудени да го прекинат своето работење или да ги лимитираат своите активности за подолг или недефиниран период. Преземените мерки со цел запирање на ширењето на вирусот, вклучувајќи забрани за патувања, карантин, социјално дистанцирање и затворање на несуштински услуги кои предизвикаа значајно нарушување на бизнисите широм целиот свет, резултирајќи со економско забавување. Глобалните берзи исто така доживуваат големи несигурности и нивно значајно слабеење. Владите и централните банки исто така реагираа со монетарни и фискални интервенции со цел стабилизирање на економската состојба. Друштвото смета дека овие настани се некорективни настани по периодот на известување. Соодветно, финансиската состојба и резултатите од работењето на и за периодот кој завршува на 31 декември 2019 година не се корегирани да го рефлектираат ова влијание. Времетраењето и влијанието на пандемијата COVID-19, како и ефективноста одговорот од страна на владата и централната банка, остануваат нејасни во овој момент. Не е возможно веродостојна проценка за времетраењето и сериозноста од овие последици, како и влијанието на финансиската состојба и резултатите од работењето и паричните текови на Друштвото во идните периоди.

Прилози

Прилог 1 - Годишна сметка со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2019

Прилог 2 - Годишен извештај за работењето со состојба на и за
годината што завршува на 31 декември 2019